

præcis beneficis, sicut de simon, in refugio, nn. 15. & videtur tene-
re Navarr, lib. 5, consil. tit. de simon, conf. 55, in antiquis.

10 At verius est id esse deducendum ex fructibus. Ratio, quia licet ipse peccaret in tali administratione, & fer-
vitio, & julle à judice in foro externo ab hoc puniretur
majori pena; at certum est illud ministerium fuisse in
utilitate Ecclesiæ, cum vere ministratur, veraque Sacra-
menta contulerit. Et confirmatur, quia id confundendum
erat in ministerio, qui servierat; & quia etiam possessori
malæ fidei datur iusta laboris merces, ut dixi. Sic collig-
itur clare ex D. Thom. 2. 3. quæst. 100. art. 6. ad 4. Sylof.
Soto, D. Anton, dicunt enim deducendum esse fructus con-
sumptus in servitium, & Ecclesiæ utilitatem. Et tenet
Henrig. lib. 13. de excommunicis, cap. 14. nn. 3. in fine, & 3. n. 3.

11 At vero, si sit pauper, posit sibi retinere, dicam
infras. dub. 119.

12 Nota quod excommunicati, & supieati, casu quo
tenentur restituere fructus, possunt deducere omnes ex-
penas dictas; quia est eadem ratio.

D U B I U M C X V I .

An quando quis ignoravit simoniam, quia scilicet
est ipso ignorantis alius dedit premium, ut sibi
conferretur beneficium, teneatur beneficium
resignare, & fructus restituere.

13 Ac in re certum est, quod sive dicamus colla-
tionem fuisse validam, sive non fuisse, ubi pri-
mam hic scivit simoniam fuisse commissam in sua pro-
motione, teneatur statim beneficium resignare. Patet ex c.
ex informatione, de simon, ubi de simoniacè ignorante
promoto ad beneficium dicitur: Ratione, talis promotionis
nihil audeas in ipsa Ecclesia vindicare, & tenuit de electo,
ubi dicitur post Episcopum, cum simoniacè ignorante
dispenseret, ut retineat beneficium, si est simplex: ergo
ante dispensationem nequit retinere; & tenuit de regularibus,
de simon, ubi de eisdem promoto ignorante dicitur, cogi-
eos ad renunciandum, & sicut de simon, sic dicitur,
secundum factorum Canonum instituta etiam parvuli,
qui cupiditate parentum Ecclesias per pecunias sunt
aderti, eas dimittente teneantur. Sic tenet D. Thom. 2. 2,
qu. 100. art. 6. ad 3. Aragon, ex art. 6. fol. 131. D. Anton, 2.
p. tit. 1. c. 5. §. 21. Navarr, in omnibus summis c. 25. n. 113.
& l. 5. conf. tit. de simon, in antiquis conf. 95. & conf. 97. n. 1. dicente esse cer-
tum apud omnes, Sylof, verb. simonia, q. 13. dictio 8. Rosell,
simonia 6. n. 3. Angel. simonia 7. n. 3. Panorm. c. ex insuffi-
catione, nn. 2. & c. tanta, in fine, de simon. Tabien, verb. simo-
nia, q. 9. g. 27. p. 17. pars. Felin, c. infinitum, de simon, n. 6.
Bordin, d. ex insufficatione, n. 2. Navarr. l. 2. de refut.,
2. 43. Henrig. l. 13. de excommunicis, c. 37. n. 5. Ludov. Lopez 1.
p. infraib. novis, c. 308. fol. 943. Manuel 2. tomo summis, c. 66.
nn. 3. Robustus de pacifico, p. 198. vers. Etiam cum simon.
Palud. 2. 25. g. 5. n. 8. Ceviar, regula peccatum, 2. pars.
q. 8. n. 8. vers. Quod si contendat, ubi addit, quod licet te-
neri resignare: quod idem alii tenent, quando pecunia data
est ipsi electori, vel collatori; fecus quando cuidam tertio,
ut intercederet. Hi sunt Holien, c. tanta, de simon, & in
Insc. n. 2. Anch. c. de simon, nn. 5. & ibi Panorm. n. 5. Ant.
l. 7. Sed nostra limitatio est vera, & colligitur ex d.
nobis, ut ibi ponderat Glosa, verb. intervensente, & eam te-
net Navarr, in omnibus summis, c. 25. n. 113. Manuel 2. n.
summis, c. 59. num. 6. Ludov. Lopez 1. part. infiniti, nov.
2. 26. in fine, Henrig. l. 13. de excommunicis, c. 37. n. 5. Adriani.
quæst. 9. art. 3. post principium, lit. B.

14 Infertur primò, quod hæc incapacitas ad retinendum
beneficium, non est pena; non enim est equum, ut ob
delictum alterius, qui non est in culpa, puniretur; sed
est incapacitas quedam ad retinendum beneficium simo-
niacè collatorum ignoranter in odium simoniæ, ut irregula-
ritas in judice. Sic Navarr, ex c. 2. num. 432. Aragon dicit.
art. 6. fol. 1135.

3 Secundo infertur, quod si habita scientia non resi-
tuat, et tunc est posse beneplacita malæ fidei, liquidem
illud restituere, sed renunciare templetur; quare ex tunc
est certum teneri restituere fructus, quos percepiterat
modo, quo dulio precedenti duxi teneri posse beneplacita
malæ fidei. Sic Ceviar, Sylof, D. Anton, Angel. ibi, Navarr, di-
cens esse certum, lib. 5. conf. tit. de simon, in antiquis, conf.
61. num. 15. in rebus conf. 97. num. 15.

4 Limita tamè dicta sunt, scilicet simoniacè igno-
rante recipientem beneficium teneri habita scientia illud
resignare, & fructus restituere, & primo nisi confet eos,
qui dedicerunt pecunias, dedisse malitiosè animo nocendi
ei, qui eligendus erat ad beneficium; tunc enim talis simo-
nia eo ignorantie commissa non nocet ei: & sic non
teneatur resignare beneficium. Sic habetur expressè cap. no-
bit, de simon, & tenet D. Thomas ex cap. 37. num. 5. dicit,
Aragon, fol. 1131. citati, Henrig. l. 13. de excommunicis, cap. 59.
num. 5. Manuel 2. tomo summis, cap. 59. num. 4.

5 Secundo limita, nisi recipiente beneficium omnino con-
tradicx collationis pretii: tunc enim non nocet ei collatio-
nem, sed contra Rayn, Vinc. Hoff, quos refut, & sequitur Sylof, verb. simon, q. 13. d. 1. Sec-
hac limitatio habetur a. p. 1131, de simon, & eam tenet

D. Thom. Sotus, Aragon, Manuel, & Henriguez ibi, Navarr,
summis Later. cap. 25. numer. 113. & nonnulli docti recentes.

6 Nota, quod aliqui sublimitant hanc limitationem,
nisi potesta ratam habeat simoniam commissam solvendo
premium promissum, vel solutum se contradicere; tunc
enim non obstante contradictione prius facta tenebitur re-
signare beneficium. Probat ex c. sicut tuis de simon, ubi di-
ciunt non nocere simoniacè ignoranter electo, quando ip-
se exprestè contradixit, & redditus hæc ratio, quoniam
ex eo quod contra probitionem tuam, à qua postmodum
non recessisti, aliquis te penitus ignorante promisit pecu-
nias, & solvit, præterim cùm hic nulla sit fita confan-
guinitate conjunctus, nihil debet tibi ad pecuniam, vel cul-
pam imputari, nisi potesta conferens, pecuniam solvendo
promissum, vel reddendo solutum. Hec ibi. Sic tenet D.
Thom. d. 9. 100. art. 6. ad 3. Manuel 2. tomo summis, cap. 59.
q. 4. Glosa e. nobis, de simon, vers. tamara. Sylof, verb. simo-
nia, q. 13. dictio 1. q. 8. dictio 6. faciunt Doctores, quos re-
fert dub. 102. nota 2.

7 At fatus probable est non teneri resignare beneficium,
quando exprestè contradixit, licet post obtinent beneficium
solvent pecuniam promissum, vel reddiderit solu-
tam. Probatur, quia penes sunt restringenda; at hic re-
vera contradixit simoniam, quod est id, quod requirit cap.
sicut tuis, de simon, ne incurrit hanc incapacitatem. Et
quod additum textus, nihil debet tibi ad pecuniam, vel cul-
pam imputari, nisi potesta conferens solvendo, potest optime
explicari, ut responderet Adriani ubi infra, quod id
referatur ad culpam, ita quod tunc imputabatur ad cul-
pam: at quod imputetur ad pecuniam, non dicit id clare
textus; cum ergo sit prima gravissima, est illa valde restrin-
genda: & nisi clarissime constet, non est impedita. Sic
Henrig. l. 13. de excommunicis, c. 37. nn. 5. lit. V. Adriani quæstib. 9.
art. 3. lit. B. C. facit, quod dixi supra dub. 104. nn. ... ex
Navarr, & aliis, quod hic non incurrit suspensionem, nec
alias penas simoniae: immo aliquando non peccat.

8 Tertius limita, ut intelligatur collationem esse irri-
tandam, & teneri resignare beneficium, quando ipso in-
fisco est commissa simonia, quando (inquam) commissa
est ante quam ille haberet juu aliquod in beneficio, vel ad
beneficium. Nam si committatur, postquam habet ius in
re, vel ad rem, ipso ignorante, nec conscientie non te-
nebitur resignare. Ponit exemplum Sylof, ut post electione
Petri alius daret, eo ignorantre, premium pro eius
confirmatione, ut vel confirmatione. Sic Navarr, in omnibus
summis, c. 25. n. 113. Sylof, verb. simonia, q. 13. dictio 5.

9 Quartu limita, quod teneatur resignare beneficium,

quando illa simonia eo ignorantre commissa, fuit verè au-
tore electionis, seu collationis beneficii: fecis si non sunt
causa, quia vel data est pecunia uni ex electoribus, ab-
que cujus suffragio teneret electio, quia dempto illo ma-
jor pars elegit: vel si est omnis electoribus, verè
absque receptione illa pecunia erant huius electri. Hec
est contra Glosam e. nobis, verb. simonia, c. 66.
nn. 3. Robustus de pacifico, p. 198. vers. Etiam cum simon.
Palud. 2. 25. g. 5. n. 8. Ceviar, regula peccatum, 2. pars.
q. 8. n. 8. vers. Quod si contendat, ubi addit, quod licet te-
neri resignare: quod idem alii tenent, quando pecunia data
est ipsi electori, vel collatori; fecus quando cuidam tertio,
ut intercederet. Hi sunt Holien, c. tanta, de simon, & in
Insc. n. 2. Anch. c. de simon, nn. 5. & ibi Panorm. n. 5. Ant.
l. 7. Sed nostra limitatio est vera, & colligitur ex d.
nobis, ut ibi ponderat Glosa, verb. intervensente, & eam te-
net Navarr, in omnibus summis, c. 25. n. 113. Manuel 2. n.
summis, c. 59. num. 6. Ludov. Lopez 1. part. infiniti, nov.
2. 26. in fine, Henrig. l. 13. de excommunicis, c. 37. n. 5. Adriani.
quæst. 9. art. 3. post principium, lit. B.

10 Circa hanc limitationem nota primò, quod Navarr, &
Ludov. Lopez dicunt, quod si electores non fuerint moti
principaliiter ob illam pecuniam, non teneatur alter resignare
beneficium. Sed credo quod si moti sunt per pecuniam,
licet non principaliiter, & forsan etiam aliis illam elige-
rent, at revera etiam ob pecunias moti sunt, tenebitur re-
signare; quia tunc verè datum est simoniacè beneficium:
licet de confiteitate furtum, vel homicidium &c. dicunt Do-
ctores teneri de confito, quando ob confitum aliis animo-
fatu factus est, licet ab illo factus est perpetraturs.

11 Secunda nota, quod Panorm. ex c. nobis, de simon, nn.
5. & Insc. c. tanta, edem, tit. dicunt, quod si ipsef or-
dinans, vel ad beneficium electus, dedisset pecunias
pro ordine, vel electione, tempore incurritur penas simo-
niae; hec datio illa pecunia non eset causa, nec ad id
moveat. Sed contrarium, & bene tenet Adriani, proxime
citat, ut dixi supra dub. 26. quia revera non fuit
illa simonia ex utraque parte consummatum, cum pecunia
nulla facta fuerit causa ordinis, vel collationis.

12 Tertiò nota, quod Henrig. ex cap. 37. num. 5. dicit,
quod in foro conscientiae statu dido recipiunt pecuniam
pro electione, si asserat ob eam non motum fuisse: &
litera A, in commento dicit quod, quando non ipsi electo-
ri, sed eidem tertio data est pecunia, ut intercederet
cum electore, in utroque foro stabitur dicto electoris af-
ferentis se ea intercessione non motum fuisse, quia non
fuit particeps criminis. Et hoc secundum fatetur Panorm.
cap.

sunt percepti eo tempore, quo quis verum beneficium titu-
lum & bonam fidem habuit. Hanc tenet Navarr, lib. 5.
confil. tit. de simon, in antiquis conf. 30. & 61. numer. 7. & 15.
in novis confil. 97. num. 7. & 15. & confil. 71. num. 3. & confil.
73. in fine.

13 Gravem autem dubium est in iure, an collatio bene-
ficii, praefatent, seu electio fas per simoniam ab alio
committam, ex ignorantie sit valid, ita ut recipiens bene-
ficium acquirat verum illius titulum

Duplex est sententia.

14 Prima autem non est validum. Probatur, qui cap. no-
bit, de simon, dicunt hanc collationem esse penitus repro-
bandam, & dictio penitus significat nullitatem ipso iure,
bandam, & dictio penitus, significat nullitatem ipso iure,
iure docet Corserius in singularibus suis verb. penitus, & colli-
gitor ex glossa, i. s. quod Advocatus, C. de postul. vers. ar-
eantur, dicit enim illi textus, penitus areantur, & Glosa
dicit, ipso iure, & Extrazag, de simon, ubi dicitur, omnem
electionem, collationem, simoniacè factam esse
ipso iure nullam: at hæc est simonia facta. Sic tenet
Panorm. cap. penitus, de electo, num. 2. Henrig. lib. 14. de ir-
regulari, cap. 6. numer. 7. in commento tra O. & lib. 13. de ex-
communicis, 37. num. 5. Navarr. lib. de refut. cap. 2. numer.
429. Cossidoneus de cœl. 3. de sequentia posse. Corserius
re late
disputata reg. peccatum, 2. part. 9. numer. 8. vers. Quod si
contenta, & vers. sed iuxta, dicitur significat hanc
collationem resindendam fore, ferendos esse ad revoca-
tionem facti, quæ potius est quæda declaratio facti, quam
revocatio juris, id est, iudex declaret ab initio nullam fuisse.
Idem colligitor ex Doctoribus item citandis, qui assertu-
runt hunc tenere restituere fructus extranei perceptos du-
rante illa bona fide; nam illi collatio valida fuisse, non te-
neretur illos restituere, ut mox dicas: & hac sententia
est valde probabilis.

15 Secunda sententia probabilior est collationem esse va-
lidam, & sic verum acquirere titulum sic provisum, licet
(ut dixi) teneatur, cum scriverintem simoniam, renunciare.
Probatur, quia nullus est textus presé irritans collationem,
& c. e. nobis, de simon, dicitur irritans, & cap. de re-
singularibus, cod. titul. tantum dicitur psepho, ut cogat eos
ad renunciandam, & extrazag, de simon, exprimit lo-
quitur contra simoniacè obtinendem beneficium: at hæc non
fuit simoniacus. Sic tenet Felin, o. in antiquis, de simon, num.
6. Navarr. lib. 5. confil. titul. s. 1. in antiquis, confil. 70.
in novis confil. 97. & confil. 73. in fine, & confil. 100.

2 Hinc fit, quod quando fit simonia conventionalis, men-
talis, vel quando fit per alium ipso beneficiario ignorantre
committita, dum talis beneficiarius manet in ignorantia, non
teneat fructus restituere. Ratio, quia si his causibus colla-
tio beneficii est valida, nec teneat ipso beneficiario fru-
ctus restituere. Sic Navarr. lib. in antiquis, illa confil. 30.
in fine, in novis eo confil. 73. in fine.

3 Tercia sententia: Quando alter est in bona fide, nec
est certum, quod simonia sit talis, quæ obligat adveniente
scientia ad relinquendam beneficium, non teneat illum ad-
monere. Ratio, quia est in bona fide, & non est certum
teneat restituere: & hic non tam agitur de damno vitando,
quam de lucro capiendo, siquidem non auctorit id, quod
est a iugis, sed impediat lucrum Ecclesiæ, cui illi fru-
ctus restituendi erant; cuius rei scientia non tam cogit ad-
monere, quam cogere scientia vitandi damnum rel. jam
cautela. Sic Navarr. lib. titul. in antiquis, confil. 46. num. 1.
2. 3. in novis confil. 37. num. 4. 6.

4 Tertia concilio: Quando esset claram, quod habita
scientia simonia vacavit per oblitum alicuius, nam si vacavit per
renunciacionem simoniacum illius qui pecunias recepit ad
hoc, ut resignaret, collatio illibeneficii facta ignoranti
non est valida; quia talis renunciatio non iuit validi, nec
tranquilit titulum a resignante, ut ictus iuris iuramenti, cujus
titulus datur, & fructus restinentur: & quando est in
damnum tertii, & Doctores communiter dicunt etiam Con-
sideretur teneri admone. Patet secunda pars; quia alias
est omnino vanz admonio, si non est ipse, quod profi-
ciet: nec teneat cum gravi fame pericolo bona tempo-
ralia restituere, iuxta communem: & in casu credo est
ne utetur admoneare talēm ignorantem.

D U B I U M C X V I I I .

Cui sit restituendum beneficium simoniacè acqui-
satum.

1 Hæc in re certum est, quod, quando beneficium
vacans conferetur aliqui simoniacæ, & sic non
acquirit titulum illius, teneat illud resignare in manibus
legitimis superioris, quia nullum habet tunc us ad illud be-
neficium; titulus enim simoniacus est nullus, & antea
nullus erat legitimus posse, sed vacabat: & in hoc ca-
so loquuntur Sylof, beneficium 3. quæstion. 20. Tabien, benefi-
cium 3. quæst. 3. Angel. verb. beneficium, numer. 44. Victoria
relief. de simon, 2. part. numer. 6. licet cujus non explicit
hoc, sed absolute dicant recipiēntem beneficium injūli te-
neri illud resignare in manibus superioris: at non loqua-
tur in casu, quo ictus erat legitimus beneficii posse, qui
simoniacè renunciavit.

2 At tota difficultas est, quando beneficium non erat
vacans, sed aliquis simoniacè illud resignavit, v. gr. ac-
cepto pretio, an tale beneficium sit reddendum illi, qui
resignavit.

3 Quidam dicunt nullo modo esse reddendum priori
posse, sed in manibus superioris resignandum.
Probatur primum, quia dum Praetorius secundam suam
estimationem Petrus coactus, abfultus impetraverit a Pa-
ulo, quare nouerit eius dominus est: non Paulus, quia illi
est ademptum: non Petrus, quia per simoniam factus est
inabilitus ad illud acquirendum.
Secundum probatur, quia, si quis renunciet beneficium per

fato-

imoniam tantum conventionalem in Paulum, non dubium est, quin valeat regnatio, & beneficium legitime posidere Paulus, antequam solvat pretium, & sic fiat res ipsa; quia ut supra dicitur, hoc simonia non subiacet potestis; ergo per hoc, quod solvit Paulus pretium, & sic fiat simonia, non redit beneficium, ad priorem, posse possem, qui regnatio est, nulla enim est nova collata sed priori, potestori, ab eo que beneficium obtineri nequit, cap. 1. de reg. juris in 6. Hanc tenet Savio lib. 9. q. de justis, questione 8. art. 1. corpore, in fine, verbi gratia de restituitione autem, *Methion libri 1. summae*, q. 9. §. 21. fol. 129. p. 1. *Laduecii Lopez 1. part. infra*, nos. cap. 307. fol. 97. pag. 1. verbi gratia, *testo dico*. Redib. praece hanc, tunc de simonia in regnatio, numer. 10. ubi addit talem regnatioem valere in regnantiis prajudiciis, etiam clausula apponatur, non alter, non alias, & sic non posse redire ad suum beneficium, quod ex sua simonia amisti. Et quod valeat in praedictum renunciantis, te- nens Tiraquell, alias referens, de retraacta lignaciter, §. 26. glosa 2. sum. 10.

D U B I U M CXIX.

Cui *sunt restituendi fructus acquisiti ex beneficio
per simoniam obento.*

¹ A liqui censem refutando esse Camere Apostolice; quia licet secundum ius antiquum cederent Ecclesiae, culis est beneficium, vel pauperibus, at flynis Curia, qui facie ius, habet, ut Camere Apostolice cedant. Sic Setus ib. 9, de iustific. gen. 8, art. 1. ad 4. & alii junioris.

² Sed contra hos fortiter dicit, quod non. *Dicitur* non meminere huius stylum, & Navar. qui Romae scripsit, & tandem ibi habitavit, oppositum dicit, ut videbimus: *E summa Latr. cap. 23. num. 111. vers. Quinto* nra, agens de famosis confidentiali, in qua Pius Quintus reservavit fructus per illam perceptos, dicit, eis causa nonnum.

³ Alii dicunt esse restringendum Ecclesiam, in qua est illud beneficium; quia in pretio limoniacae receperat in definitur cap. de loc. ad simoniam, & in utroque causa eadem videtur ratio, cum in utroque in Ecclesia inferatur iniuria per limoniam in suo beneficio commissam. Sic D. Thomas 2. 2. quiescit. 100. art. 6. ad 4. syloph. verbo renunciatio, quiesc. dicitur 2. Tabernac. ibi, quiesc. 7. Beata causa 37. invenitur ratione de omni minus canonico.

⁴ Limitat *D. Thomas*, nisi Praetulus, & rotum Collegium fuerint in cuius; quia tunc auctoritate superio-
ris, & idem docent generaliter de omne minus canonice, & invalide tenente beneficium, *Syvest.* beneficium 3.
qwest. 30. *Angol.* verb. beneficium, numer. 44. *Tasien.* benefi-
cium 3. qwest. 9. *Hof.* quem refert, ac sequitur *Gabriel.* 4. dñe. 15.
qu. 8. art. 2. *tenet.* 1.

Regum facilius est, ut etiam in Ecclesiis, vel alteri Ecclesiis, vel pauperibus sunt reli-
ris, vel aliove Ecclesiis, vel pauperibus sunt reli-
tuendi, secus quando solus Praelatus, vel aliquis de Col-
legio deliquerit; tunc enim Ecclesiis sunt restituendi, quia
delictum Praelati, vel aliquius particularis, non nocet
Ecclesiis.

⁵ Sit tamen conclusio. Probabilis est, restituendos esse eos fructus Ecclesiae, vel pauperibus, vel futuro successori in eo beneficio, vel poste. sc. cum Papa componere pro iis fructibus. Fundamentum hujus est in quantum dicit, quod potest Ecclesiae, quod possumus

quantum dicit, quod poterit lectione; quod pos-
pro secunda sententia: & ibi citavi Doctores, quod pos-
sit pauperibus, quia de pretio simoniacæ accepto id fa-

tentur multi. Doctores, ut dixi *supra* dub. 114. & tamen hic militat eadem ratio: immo major ratio est, ut premium non possit restituiri pauperibus, quia cognoscitur do-

tiuum non potest restituui pauperibus, quia cognovit de-
minus, nempe is, qui dedit premium; & quia est etiam
textus expressus, ut tale premium detur Ecclesiæ, capi-
de hoc, de simonia. Item quia ubi non est dominus certus
non est etiam liberorum omnibus.

alicuius rei injūiē acq̄uisītā, ea debet pauperibus: at
hic non cognoscuntur dominas; nam nullus est legitimus
dominus talis beneficii, cum illud possidens injūiē reti-
neat, & nullus debet alius proprietarius. Item quia non
recitantes horas debent relitigare fructus Ecclesiæ, vel
pauperibus, juxta motum, proprium. Pii Quinti. Item
parochi non residentes tenentur Ecclesiæ, vel pauperi-
bus relitigare juxta Tridentini lēg. 23. capite 1. de refu-
mat. Cum ergo etiam in hoc calū fructus beneficii ac-
quirantur, videtur eos limiter posse Ecclesiæ, vel
pauperibus relitigi. Quod profine relitigi futuro succel-
lo, quia fructus beneficii vacantes reservantur futuro suc-
cello.

15 quod Petrus benedictus papa dicitur. Cuius
celosi, habebut exprise capite Cum vero, de ordinis in
an- Clementinum, statutum, de electis, capitulo quia facta est de electis,
de electis, in 6. capite praefatis, de opere, ordinis, in 6. & docent lex 11. vi-
tu, 15. partit. 1. Sylvester beneficium 5, in initio. Angelus ver-
bo beneficium, numero 40. Arxilla ibi numero 51. vel, ut ha-
betur in dictis textibus, & docent Doctores citati, pol-
lunt in utilitate Ecclesiae, expendi. Quid posse fieri
comprobatis, cum Papa cuius haec restituimus fructum vel de-

compositionis cum Papa, quia hæc restitutio inuctum
Iure Ecclesiastico, id quo potest papæ dispensare. Item
quia cum non sit persona certa, cui debentur, sed
certi pauperibus sine restituendi, potest Pontificis
compositionem facere, sicut facit de aliis bonis incerti
commissi. Quod si arguas, quomodo potest Pontifex facere
compositionem, cum tale beneficium vacans verè sit, &
scire beneficium vacantis, iuxta texus citatos, debet
tut

cepitis , alioquin imperatio erit subiectio : quia fructus
percepisse reddit eum magis inhabilem . Sic *Nicolaus Mili-*
lini , *Jean. Anar. Histion* , quis refers , & sequitur *Felini*
capitalis , in *notra* , *de scripti* , numer. 10. *civilar* . *E. Robinus*
praxi , 3. *part. signatura* , *Nec non* *jurisperatorem* , numer.
57. *58. Narvarum* 2. *confi. titul* , *de usurpatione* , *in antiquis*
confi. 8. *numer.* 2. *Quod limitat Felini* , nisi eos conver-
tunt in utilitatem Ecclesie . Et *Caldier. titul* , *de prebend.*
confi. 11. *& titul* , *de scripti* , confi. 13. *limitat* , nisi Papa
proprio mota revalidaret collationem . Sed hoc reprobat
Felini *ibi cum Milo* , *& Lago* ; quia licet tunc non pos-
sit allegari defectus obceptionis , at potest allegari defectus
intentionis : & fala tali relatione , si fala sit gratia
revalidatio tituli cum obligatione ad se compendium
in aliqua quantitate cum Camera Apostolica , ut possit
tenetur . *Navar. de spoliis* , §. 12. *numer.* 4. Si autem ad id
non obligatur , licet Papa non faciat mentionem compo-
sitionis fructus , procedet doctrina positiva , ut possit
retinerre fructus , tamquam nonus successor . Mili etiam
videtur , quod si fructus illos expendit in pauperes , vel
ipse cum sit pauper , in sua sufficiencia expendit , non
tenetur eorum facere mentionem : sicut non tenetur , ut di-
citur ex *Felino* , quando expendit in utilitatem Ecclesie ;
qui aquel ut dicti possunt restituiri pauperibus , ac Eccle-
sie : & quia hac mentio non fit tam ob fructus acceptos ,
alias effet causa facturus , licet eos expeditis in Ecclesie
utilitatem , quam ob compositionem cum Camera Apollo-
lica : at in tali compositione non est causa mentio , nisi
de fructibus , quos tenetur restituere : at non tenetur , quo-

6 Nota quod *Navarre, illa tract. de soliis*, §. 12. numer. 4. ab die polle convertere in utilitatem *Ecclesie*, addit, vel beneficiis & dictis doctrinam postquam esse vere, five ab initio titulos beneficii fuerit nullus, five postea beneficiariis illum amiserit, ut per negligentiam Ordines factros assumendi, *juxta caput, liet canon, de clæsi*, in 6. vel incompatibilitatem beneficium, *juxta c. de multa de persona*, vel alias causas, seu statuta; fructus enim sunt restituendi *Ecclesie*; vel futuro successori, vel Camerarum Apolitolicarum, compонendo fe cun ea: tu adde juxta dicta, vel pauperibus.

7 Secundum infertur, quod si alius succedat in beneficio illo per hunc iniustè possesso, potest illi remittere hunc restitutioem fructuum. Patet quia illi erant restituendi. *Sic Navarre, de soliis*, §. 12. numer. 3. & super Extravagant. Gregor. XIII. de datis pro justitia, vel gratia, n. 42, alias 45.

8 Tertid infertur, quod licet Doctores communiter assertant supponum à beneficio, quando per ipsum non fiat, quo minus absolutor, polle de studiis beneficii, nec ex parte ipsius.

7 Secundo nota quod licet quando quis existens excommunicatus, vel suspensus, vel irregularis recepit beneficium, restituio fructuum posse fieri futuro successori: at quando habet legitimum beneficii titulum, & fructus amittit, vel ob excommunicationem, suspensio- nem, &c, non potest fieri restituio futuro successori, cum beneficium nullo modo vacet: sed debet fieri Ecclesia, in qua est beneficium, vel pauperibus, vel debet obtiniri compotio a Papa, ut de non recitante, & non residente dixi, & in conclusione posita redditio rationem, & in secunda sententia posita retuli Doctores asserentes faciendam Ecclesie. Sic quidam docti juniores.

8 Tertii nota, quod quando sit compositione cum Pontifice frudibus male perceptis, non opus est fieri compositiones, nec facere mentionem de parte frudibus, quam potest deducere, qui tenet frudis restituere, iuxta dicta supra dub. 116, quia tantum debet fieri compositione de frudibus, qui restituti sunt: at ea pars non est restituenda. Si prediici juniores.

minus abolientur: & Doctores limitantes quando per ipsos non sicut, intelliguntur in foro externo. Probatur, quia (ut dixi) hi frudis sunt restituendi pauperibus: ergo si est pauper, potest sibi applicare, cum non sit pejoris conditionis, quam alii. Sic Henricus 13, de excommunicatis. 13. sec. 4.

13. Tandem omnia dicta, nempe frudis male perceptos

9 Quartu nota, quod licet expressio valoris beneficii secundum Caudam Cancelleriae lat sit, ut proposito beneficii valet, ut docet *Felin*, ad aurem, concil. II. c. 16 de rebus ecclesiasticis, et iuris ecclesiastici, sicut etiam in *Utriusque Ecclesiastice Rebus* lib. I. cap. 10.

16. Primo limite, nisi fructus sit confidentialis; quia
tunc reveratur fructus Camerae Apostolicae, ut dicit supra
dub. 34.

17. Secundo limite, nisi fructus adeni sunt ab omnibus

10 Quinto nota, quod si restitutio fructuum fuerit quantitatis notabilis, satisfaciet assignando per instrumentum publicum annuos redditus pauperibus perpetuo distribuendos, quia hoc non est diffiri restitutionem, sed latime fieri: & patet ex dictis *sopra* dub. 59, ubi diximus posse ex his bonis fundari capellam. Si docim recens.

¹¹ Ex dictis infertur primo, quod si propositus de beneficio simoniaco, vel quomodo visus invalidē, obtineret revalidationem tituli ab eo, qui potest, poterit absque alia dispensatione retinere fructus simoniaci, vel aliter absque tunc beneſicio necesse recessione manuēt.

titulo beneficii perceptos . Patet , quia poterat eis restituere primo succelsori legitimum in beneficio , & ipse est primus , qui legitime succedit in eo . Sic Navarr . lib . 5 . consil . 12 . sit de simon . in novis . consil . 99 . num . 10 . & tract . de ipsa . 5 . 12 . sive . 4 . Speculator . 1 . part . 1 . sit de despat . & dicens . dominus reis de dispensatione super pluralitate beneficiorum , no . 22 . Henricius lib . 12 . de excommunicato .

eniques, lib. 13, de excommunicati, cap. 14, nu. 3, &c. 5, nu. 22, facilius Sybuci, beneficium 5. initio, & Lamerin, de preparacione, lib. 2, p. 1. art. 7. num. 2. Navarr. lib. 5, confit in antiquis, tir. lib. 1, confit, 15. ubi dicunt fructus beneficii vacantis de jure (adit Navarr, licet non de facto valet) pertinere ad futurum successorem, & Lamerin, dicit esse innocent. & peccatum, five nemo possidat, five quis mala fide possit.

12. Maximè tamen advertendum est, quod influxus officiorum beneficii non tantum tenetur facere mentionem iustis beneficiis, sed etiam in aliis.

Canonicos, ut vocet Panormitan, & communis capital. relatim, et 2. de refam, ut referat, & lequitur ibi Cavar. nu. 2, id colligens ex illo, textu, & Henricus, lib. 13, de sacramento ordinis, cap. 14, in commento litera Q, sic linquit Navarr, in omnibus locis est, limitatione praed. Et licet hanc doctrinam reprobaverint in hoc secundo lib. capitol. 2, dub. 63, quando fructus, quoas vocant la gressu, non percipiuntur ab injuria detentore Canoniticatus sed à iusto, at illos perdit, qui post legitimum obtentionem inexcusabili-
mentatione, vel non recitatavit, &c. At est differentia ratio-
nis, in hoc caso, non ut

Ecclesia habeat beneficium, & ministret in ordinibus fuscis, at sit dispensat, ut in eadem Ecclesia, tantum ministrabit in ordinibus minoribus, ad superiores vero non alii. In compositionem, & revalidationem tituli, si Pontifex responderet concedendo compositionem; at circa beneficium nec aufero, nec confero: hic non potest retinere beneficium, quia indigebat nova revalidatione tituli. Sic Navarr. lib. 5, cap. de simon, in antiquis consil. 73, in novis in fine tertius quinto libro.

48 An vero possit quis super illis componi per Cruciam, dicam in expositione Cruciate, dub. 100.

D U B I U M CXXI.

An qui tenetur restituere fructus simoniae percepitos, vel alia debita incerti domini, casu quo illi fructus possunt restituiri pauperibus, iuxta dictum supra dub. 119. satisfaciat elemosynas, quas hujus obligationis aut ignorans, aut immemor pauperibus erogavit.

49 Sed poterit haec doctrina habere locum in habitabilitate, quam contraxit ab alia beneficia committens simoniam confidentiam, juxta motum proprium Pii V. nam etiже excommunicatio reveretur Papae in illo motu proprio, at inhabilitas non reveratur, ut bene Henricus lib. 13, de excomm. c. 37, in fine, commento litera F, & cap. 56, numer. 1. Litera F, dicit post Episcopum virtute Trident. s. f. 24. c. 6. de reform. dispensare in inhabilitate occulte simoniae ad illa beneficia.

50 At virtute Bullae Cruciate nec potest commissarius, nec confessor ab hac inhabilitate absolvire; quia non est censura inhabilitas, sed poena, & Bulla non concedit penas & quia in Bulla denegat Commisario facultas absolvendi ab irregularitate simoniae. Sic Manuel 2, r. summa, c. 66, in fine, & in Bulla Cruc. §. 12, n. 3. &c. in expositione motu proprii Pii V. circa ingressum in monasteria Monialium, n. 35, & alii: & dicit Manuel 2, num. 35, posse Episcopum virtute Trid. d. f. 24, c. 6, dispensare in inhabilitate ad officia: & privatione officiorum, quando procedunt ex delicto occulto. Sed de hoc late dicam in expositione motu Clem. VIII. de largi. munera.

51 Secundum nota, quod etiam, quando est beneficium simplex, licet Burri c. de simoniae, & simon. num. 5, dicat post Episcopum dispensare ex evidenti utilitate cum recipiente illud scientem simoniacem, at dicendum non posse, argumento a contrario sensu ea penitus, de electi, ubi tantum concessitur quando sponte renunciatur, & ignoranter accepta. Sic Ant. c. post translationem, & renunciati. num. 39. Et e. penitus, de electi, n. 7. Tabien, verb. simonia, 9. 9. Panorm. c. de simoniae, & simon. 6. 2. 100. art. 6. ad 7. Sotus lib. 9. de iustitia, q. 8. art. 2. conclus. ultima. Induv. Lopez p. infrastruct. novi, c. 307. fol. 972. pag. 2. Robuffi, praxi, eti. quod melius acquirantur beneficia, n. 9. Nav. lib. 5, consil. tit. de simon. in novis consil. 91. n. 7. in antiquis consil. 35. licet D. Thom. Nav. Robuffi, Sotus, Induv. Lop. non distinguunt, si beneficium sit simplex, aut curatum, sed indistincte id docent nonnulli docti juniori.

52 Ultima conclusio. Si expectas sententiam privationis, qui scienter recepti dignitatem, vel curatum limoniacem, nullo modo potest Episcopus dispensare cum illo, ad illud, vel aliud beneficium, quia damnatus per sententiam de simonia est effectus infamis infamia juris, ut dix. supra, dub. 104. &c., ut docet Nav. lib. 5, consil. tit. de simon. in novis consil. 97. n. 4. in antiquis consil. 35. numero 6. verbo, ad tertium, est irregulare, quia infamis: & cum infamia infamia juris non dispensat Episcopus, nisi in casibus in iure expressis, ut notatur, c. causa, & lege, de fons, & i. iudic. Item quia Episcopus dispensat in adulterio, & minoribus delictis, ut notatur, c. si clerici, de iude, in fine, at simonia est, gravior, c. iure, & c. licet, de simon. Sic Panorm. c. de simoniae, & simon. 6. Armill. verb. simonia, n. 51. Tabien, ibi, 9. 9. Sylvestr. verb. suffisio, 9. 7. dicto 4. Angel. simonia. 6. num. 3.

53 Immo eadem ratio probat idem in beneficio simplifici, damnatus enim de simonia in illo, efficitur infamia. Panorm. cod. 9. de simoniae, n. 7.

Tandem notanda sunt tria.

54 Primum nota, quod, ut valeat dispensatio obtinens beneficium, quod scienter simoniacem obtineretur, est opus facere mentionem, quod simoniacem obtineretur, non autem ut obtineat illa, ut habet supra, dub. 104. num.

55 Secundo nota, quod, qui simoniacem obtinebat beneficium, quod scienter simoniacem, si postea dispenset cum eo ad illum canonicatum, non conservabat locum, quem ante habebat in Capitulo, sed tamquam modernior alius obtinebat ultimum locum. Ratio, quia ante tenebatur renunciare, & per renunciationem vacatis: & sic habetur c. ex insuffisio, & de simon. & probat late Nav. lib. 5, consil. tit. de simon. in novis consil. 97. n. 4. in antiquis consil. 61. n. 4. Hoc tamen intelligo quando ipse Canonicus renunciavit canoniciatum: nam tenebatur, quod talis collatio fuit valida, quando simoniacem ignoranter accepit, ut supra tenui, si ipse non renunciaret, sed obtinebat a Papa revalidationem, manebat in eodem loco, quem ante habebat in Capitulo, quia non defit esse Canonicus.

56 Ultima nota, quod si est, qui recipit beneficium

An si quis existens excommunicatus, vel per simoniam obtinuit beneficium, quod spectet ad iuspatronatus, indiget nova patroni presentatione, quando est absolutus ab excommunicatione, vel dispensatus in simonia, ut oblitus beneficium.

57 Primum dico, si talis presentatio facta est ante excommunicationem, vel non simoniacem, & postea excommunicatus, vel simoniacem obtinuit beneficium, abolitus ab excommunicatione, vel dispensatus in simonia, non indiget nova presentatione, sed revi-

datio-

catione tituli. Ratio, quia illa presentatio fuit legitima, nec ille est privatus presentatione legitimè facta, sed beneficiio male obtento. Sic Henriquez, & alii juniori a me consulti.

58 Secundum dico, si tamen presentatio facta fuit simoniacem, vel dum era excommunicatus, indiget nova presentatione. Ratio, quia presentatio fuit nulla: sic idem juniori, sicut supra dubitatione loquazim prima, dixi: quod si patronus excommunicatus denunciat presentatio aliquem ad beneficium, institutio facta virtute dicta presentationis est nulla, sive ipsa presentatio.

59 Tertius dico, quod si omnibus fieret relatio Papæ, ipse posset etiam revalidare illam presentationem, siquidem solo iure Ecclesiastico est nulla: memento tamen, quod si est patrocinio laici, oportet de hoc facere mentionem, cum son facta expedita hujus mentione, non censeatur Papa illi derogare, ut dixi supra dubitatione 54.

D U B I U M CXXIII.

An qui simoniace, vel existens excommunicatus obtinuit beneficium, absoluvi posse, dum procurat dispensationem, seu revalidationem tituli, vel cogendis fit statim resignare.

60 Si conclusio. Si statim huc mora mitteret pro dispensatione, potest absoluvi; secus si in hoc immo- reatur. Ratio, quia dum facta diligenter, non est in morta: ut fur non est in morta, & potest retinere, dum petit remissionem in domino. Sic Merina libro primo summa, capite 14. paragrapho 21, in fine, Manuel secundo tomo summa, capite 66, in fine, Ludovicus Lopez prima parte infrastruct. novi, capitulo 307, folio 971, pagina 2. Henriquez libro septimo de indulgent. capite 34. numero 7, & libro 12. de excommunicatis, capite 14. numero 2. & facta expedita id dicunt Sylvestr. beneficium 3, in princip. Tabien, beneficium tertio §. 5. quiesc. tertio D. Anton. s. part. 1. ca. 5. §. 11. in fine, Aramil. verb. beneficium, numero 57.

61 Immo licet tale beneficium sit Curatum, si talis absolvatur ab excommunicatione, & ab irregularitate, quam contrahit celebrando, vel ministrando sacramenta, potest, si res est occulta, & starimmittit pro dispensatione, remanente in eadem administratione beneficij per illud brevetemps, dum venit dispensatio: quia cum defectus tituli sit occultus, habet versus jurisdictionem, & vere administrat sacramenta. Sit quidam docti juniori.

C A P U T I V .

De tributis, & vectigalibus.

S U M M A R I U M .

Dub. 1. An fas sit Principi justa tributa imponere, & hujusmodi lex tributa imponens obliget ad eorum solutionem ante judicis sententiam.

62 Quod, & qua conditione exiguntur ad tributorum justitiam.

63 Qualis debet esse facultas regia, ut virtute illius possit quis tributa imponere.

64 An antiqua conjectudo, cuius initii memoria non extat, de autoritate ad imponenda novis tributis, vel tantum ad exigendum vetera.

65 Ad Principium Saracenicum, & alii Principibus infidelibus tenentur solvere hujusmodi tributis alii justa Christiani transversi per eorum terras.

66 An teneantur subditi ad tributum solvendum, quando est dubius iustitia tributi.

67 An publicani exigentes tributa peccant, quando est dubium Doctorum, & prudentium iudicis, an pro iusta.

68 Circa ramdon secundam conditionem, an quando jam non extat, sed causas causas, ob quam est tributum impositum, vel ad fiducias ex tempore est Princeps, qui tributa exigit, non praesert id, propter quod constat tale tributum frustra a Princepe impeditum, tenentur subditi in conscientia solvere illud tributum.

69 Utrum quando non invigilantur praesidia, possint dominii accepti iuris, que sunt imposita, ac datur ad tales vectigalibus.

70 Ad tributum debeantur antequam publicanus petat.

71 An si publicanus non petat alcavalam, vel vectigal tempore a lego praescripto, si tutus in conscientia mercator, qui transacto ex tempore non solvit etiam publicano petenti.

72 Ad si quidam venient ad vendendum aliquid forent, & occurreret, ut ita defraudent alcavalam, peccet, & tenentur restituere empori causa, quo venditor ille tenebatur ad illum.

73 Ad alcavala, sive iusta in conscientia, si decem pro centum exiguntur, & qui illas defraudent, teneantur restituere.

74 Ad dominum, qui dono, vel pretio obtinerant a Rege alcavale suorum oppidorum, possint illas aegre, vel minime, & exigere in toto rigore legis regie, scilicet unum de decem, quauis Rex minus exigat a suis vassallis.

75 Th. Sanchez Consil. Moral. Tom. I.

76 An pauperes, quibus ad vivum necessaria non suppetunt, tenentur solvere gabelam, id est alcavalam, aliquę velicagali, ut pedagia, guidagia; Hispani portago, &c.

77 An quis contra legem prohibentem intrimitis merces in aliquam civitatem, vel regnum, teneantur solvere gabelam meribus epulorum speciei impostam pro eorum intermissione.

78 Ex quibus contrabilis alcavala debetur, & an in hac materia stricta, vel ampli accipienda sit venditio.

79 An ex contractibus innominatis debetur gabella, id est, alcavala.

80 An ex employstis & seu locatione ad longum tempus debetur.

81 An ex contractis constitutionis, seu fundationis census debetur alcavala.

82 An ex transactione, & litis estimatione gabella debetur.

83 An ex cessione debetur gabella.

84 An qui emit tritum, panum, aut alias merces in maiori copia, quam sibi opus erat, non ut revendas lastrand, sed ut partem exhibeat, & vendas eadem pretio suis amicis, aut aliis, quibus id gratum fore credit, teneantur solvere alcavalam.

85 An qui emittit bona sua donec et lege, ut donatarius cum sufficienter, ejusque debita soluat, debetur alcavala.

86 An ex donatione in solutum debetur alcavala..

87 An ex bonis ex causa iudicatis creditoribus additis debetur alcavala.

88 An qui captiivi à judice domum, vel aliam rem vendit, reheatur solvere gabelam. Et ex venditione, vel permutatio- ne facta in parente, & filio.

89 An quando consanguines retrahit rem aliquam alicui venditam, iuxta legem 70. Tauri, eoden pratis, quo vendita fuerat, debetur gabella ex hac venditione huius retrahenti facta.

90 An quinquevitis frumentum vetus, ut fibredderetur novum, teneantur solvere gabelam.

91 Utrum artifices ex venditione operum, que in suis officinis sunt, gabelam debant.

92 Ut vendentes aquam, vel viuum, gabelam debant.

93 Utrum ex venditione carum rerum, que pro anima expiatio- relata fuerint, vel ex venditione reddituum beneficij facta per conductorem, debetur gabella.

94 An ex contractis donis, & ex divisione hereditatis inter heredes, quando pretium interuenit, debetur gabella.

95 Circa eundem casum, an si in divisione hereditatis, heres sua pars portionem venditari, & in divisione cum empore hereditatis, & hereditibus, pecunia intercesserit, debetur gabella.

96 Circa eundem casum, an si fratres bona hereditaria divi- sient, & postea, aliquibus diebus intercesserit, eadem bona permutarunt, & debetur gabella.

97 An ex venditione, vel permutatione inualida, vel non perfetta, vel quae conditionalis, vel pretium non est solutum, vel res non est tradita, debetur gabella.

D U B I U M I .

An fas sit Principi justa tributa imponere, & hujusmodi lex tributa imponens obliget ad eorum solutionem ante judicis sententiam.

98 N Ota varia esse tributorum genera, quodam tri-

butum est, quod dicitur tensus, & est pensio, que solvit Principibus pro personis, & capitibus ci- vium, in signum subiectiois: & non tam imponebatur pro gubernatione, quam pro subiectione profunda, quod ad quamdam vanitatem spectabat, & ob hoc numerabant populum, de quo punitus est David. Centus etiam dicebatur olim pensio, quod datur pro quantitate facultatum, quis uniusquisque habeat, & sic dicitur à centendo, eo quod facultates ceniebantur: & sic notatur in l. forma, f. de censibus. Alius pensio, sive jus regni est, quod vectigal dicitur, quod solvit pro rebus, & mercionibus, que vehuntur gratia negotiacionis ab una civitate, vel provincia in altera, & gratia, ac finis, propter quem datur, est murorum, & aliorum operum publicorum refectio: & dicitur à vehendo, & videtur idem quod Hispani Adanan: olim erat octavam pars, nunc decima, de hoc habetur in l. ex prefaciis, G. de vectigalibus, & in l. 5. tit. 7. p. 5. Vectigal etiam dicitur tributum, quod ex fundis, & praedis a conductoribus reipublicæ tributum, in l. 1. ff. si ager vectigal.

99 2 Pedagium, vel guidagium dicitur pensio, que datur etiam pro rebus, & mercionibus, que vehuntur, & aliorum portantur gratia negotiacionis, & differt solum à vectigali in fine, quia materia, pro qua datur eadem est, finis vero, & causa est defensio, & custodia viarum à transibouis, & inimicis: Hispani portago, & secundum alios fines est etiam refectio pontium, & viarum. Alia pensio est quod Hispani dicitur Alcavala, & Latina generali no-